Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Enhet
Gunilla Berg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-01-08

HSN 2021-2605

Avtalsutskottet

Revidering av förfrågningsunderlag för vårdval förlossning

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag till reviderat förfrågningsunderlag enlig lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) för vårdvalsområdet förlossning. Det nya förfrågningsunderlaget föreslås gälla från och med den 1 februari 2026.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Reviderat förfrågningsunderlag för vårdval förlossning 2026-02-01

Förslag till beslut

Avtalsutskottet beslutar följande:

Reviderat förfrågningsunderlag för vårdval förlossning godkänns att gälla från och med den 1 februari 2026.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Förlossningsvården i Region Stockholm bedrivs sedan år 2009 inom vårdvalsområdet förlossning i enlighet med lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Förlossningsvård har även upphandlats av Regionen enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Därtill bedrivs förlossningsvård genom uppdrag till den regionägda vården.
Region Stockholm har sju förlossningskliniker varav fem finns inom den regionägda vården och två kliniker drivs av privata leverantörer som har avtal med Region Stockholm. Södersjukhuset, Karolinska Universitetssjukhuset Solna respektive Huddinge, Danderyds sjukhus och

BB Stockholm har avtal med hälso- och sjukvårdsnämnden inom ramen för Vårdval förlossning. Förlossningsuppdraget för Södertälje sjukhus regleras från år 2026 genom uppdrag i Regionens budget (med ersättningsvillkor som motsvarar villkoren inom vårdvalet), detta gäller även för särskilda delar av Södersjukhusets och Karolinska Universitetssjukhusets förlossningsuppdrag. Förlossningsuppdraget för Capio S:t Görans sjukhus utgör en del av det upphandlade avtalet om driften av och vården vid S:t Görans sjukhus.

Uppdrag och ersättningsmodell inom vårdval förlossning
Uppdraget inom vårdval förlossning inkluderar bedrivande av förlossningsvård, specialistmödravård, neonatalvård och viss eftervård. Basuppdraget för vårdval förlossning omfattar förlossningsvård från och med vecka 37+0, specialistmödravård och eftervård första veckan efter förlossning. Det finns därutöver tre tilläggsuppdrag inom vårdval förlossning; Utökat förlossningsuppdrag med förlossningsvård från och med graviditetsvecka 32+0 och till och med 36+6; Hemförlossning; samt Sammanhållen vårdkedja under graviditet, förlossning och eftervård.

Dagens ersättningsmodell för vårdval förlossning är till övervägande del produktionsbaserad vilket innebär att vårdgivarna ersätts för den vård som utförts. Ersättningen inom vårdvalet uppräknas årligen baserat på Prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting (LPIK), exklusive läkemedel. Vårdgivarna bär i huvudsak kostnadsansvaret för samtliga kostnader som är förenade med uppdraget, vilket bland annat inkluderar kostnader för rekvirering av sådana läkemedel som ges på vårdinrättningen. Ersättningsvillkoren i vårdvalet inkluderar ingen uppräkningskomponent för läkemedelskostnader, bland annat med anledning av att läkemedelsförbrukningen inom uppdraget är begränsad. Vad gäller receptförskrivna läkemedel bär beställaren kostnadsansvaret, dock med undantag för de regionägda verksamheterna där vårdgivarna bär fullt kostnadsansvar i enlighet med särskild överenskommelse gällande kostnadsansvar för öppenvårdsläkemedel.

Införande av ny förebyggande behandling för spädbarn
Från och med den 10 september 2025 infördes en ny förebyggande behandling med antikroppar mot RS-virus (respiratoriskt syncytialvirus) för nyfödda som ges i form av en dos. Antikroppsbehandlingen införs baserat på rekommendation från Rådet för nya terapier (NT-rådet). Rekommendationen är nationell och behandlingen ges vid samtliga förlossningsverksamheter i Region Stockholm, antingen direkt efter födseln innan hemgång eller vid ett ordinarie återbesök. Läkemedelsverket och

Folkhälsomyndigheten har publicerat material rörande införande och uppföljning av läkemedlet. Behandlingen ska ges under den period på året när RS-viruset är som mest aktivt. Syftet med behandlingen är att minska risken för allvarlig sjukdom orsakad av RS-virus vilket förväntas minska belastning på akutmottagningar under perioden.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har genom Regionfullmäktiges beslut (RF 2025-0026 och RF 2024-0728) tillförts medel för delar av de utökade kostnader som införandet föranleder.

Överväganden
Införandet av förebyggande behandling mot RS-virus inverkar på vårdgivarnas förväntade kostnad för rekvirerade läkemedel, det vill säga sådana läkemedel som vårdgivaren själv beställer och ger på vårdinrättningen. Mot denna bakgrund, samt med anledning av att ersättningsvillkoren inom vårdvalet inte inkluderar någon uppräkningskomponent som tar hänsyn ökade läkemedelskostnader, föreslås att förfrågningsunderlaget för vårdval förlossning revideras på så sätt att beställaren tar fullt kostnadsansvar för rekvisitionskostnader kopplade till förebyggande behandling mot infektion orsakad av RS-virus. De förändrade villkoren föreslås gälla retroaktivt för kostnader som uppstått från och med september år 2025 när den förebyggande behandlingen infördes och sedan under de perioder som behandlingen ska ges.

För Capio S:t Görans sjukhus baseras ersättningen för förlossnings-uppdraget på det anbud Capio Group Services AB har lämnat i upphandlingen av driften av och vården vid S:t Görans sjukhus (HSN 2023–0918). För att skapa tydliga och hållbara villkor för uppräkning, som på ett mer precist sätt förhåller sig till uppdraget för S:t Görans sjukhus innefattar upphandlingsdokumenten en förändrad modell för indexuppräkning. Genom avtalets indexmodell tas, med retroaktiv verkan, hänsyn till de tillkommande kostnaderna för införandet av den förebyggande behandlingen för nyfödda.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget till beslut innebär en ökning av hälso- och sjukvårdsnämndens kostnader. Den utökade kostnaden bedöms rymmas inom ramen för de medel som tilldelats hälso- och sjukvårdsnämnden i detta syfte (RF 2025–0026 och RF 2024-0728). En andel av de medel som tillförts hälso- och sjukvårdsnämnden avsätts även för att finansiera hälso- och sjukvårdsnämndens utökade kostnad för årlig justering med

läkemedelsindex inom ramen för vårdavtalet med Capio S:t Görans sjukhus inför år 2026 och år 2027.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget till beslut bedöms inte inverka på patientsäkerheten givet att följsamhet till gällande nationella och regionala rekommendationer avseende läkemedelsbehandling utgör ett grundläggande krav för samtliga vårdgivare, oaktat ersättningsvillkor och avtalsform.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget till beslut bedöms främja vårdgivarnas förutsättningar att tillhandahålla skydd mot RS-virus i linje med nationella rekommendationer.

Miljökonsekvenser
Förslaget bedöms inte medföra några konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget bedöms medföra tillkommande administration i from av särskild fakturering och uppföljning utifrån de förändrade ersättningsvillkoren.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-01-08